Utsatt eksamen ECON1210

Oppgave 1 (teller 10%)

Forklar følgende begreper:

a) Markedets etterspørselskurve

b) Konsumentoverskuddet i et marked

Oppgave 2 (teller 50%)

Vi ser på et produkt som selges i et marked med såkalt fullkommen konkurranse.

(a)To sentrale forutsetninger for en slik markedsform er (i) at aktørene er pristakere og at (ii) produktene er homogene. Forklar hva hver av disse forutsetningene betyr, og hvilken rolle de spiller.

(b) Forklar kort ved hjelp av en figur hvordan pris og omsatt mengde bestemmes i markedet.

(c) Forklar ved hjelp av en figur hva som skjer i markedet dersom selgerne må betale en skatt på t kroner per enhet (stykkskatt). Vis på figuren hvordan skatten deles mellom kjøpere og selgere.

(d) Forklar ved hjelp av figuren hva som blir effekten på samfunnsøkonomisk overskudd av en skatt. Hvordan vil effekten påvirkes av at etterspørselen blir mindre prisfølsom?

(e) Mange land reduserer nå avgiftene på diesel for å sørge for lavere pris for kjøperne enn det de ellers ville hatt. Forklar verbalt hva som avgjør i hvilken grad kjøperne tjener på en reduksjon i dieselavgiften. Du kan betrakte markedet for diesel som et verdensmarked med såkalt fullkommen konkurranse.

Oppgave 3 (teller 40%)

Vi ser på en bedrift som er eneselger i et marked og som har kostnadsfunksjon cX+B, hvor X er omsatt mengde.

a) Forklar hva som menes med at bedriften er et såkalt «naturlig monopol».
b) Forklar ved hjelp av en figur hvilken mengde en slik bedrift vil selge og hvilken pris den vil ta. Sammenlikn bedriftens valg med hva som er samfunnsøkonomisk optimalt valg av pris og mengde
c) To konkurrerende bedrifter over en viss størrelse må søke Konkurransetilsynet dersom de vil slå seg sammen. I sin avgjørelse skal Konkurransetilsynet ta hensyn til kjøpernes interesser og om det er en samfunnsøkonomisk gevinst av sammenslåingen.
Forklar verbalt hva Konkurransetilsynet skal undersøke dersom de skal finne ut om sammenslåingen skal tillates eller ikke.